

Prostredie vychováva a pomáha tvoriť komunitu

Kontajnerové stojiská umeleckým dielom uprostred sídliska

- *Myšlienka pretvárať kontajnerové stojiská na esteticky hodnotné priestory sa rodila postupne. Už v roku 2006 sme začali uzamykať kontajnerové stojiská, aby sme ľudí motivovali k triedeniu odpadu a k udržiavaniu čistoty v okolí kontajnerov. Na Martinčekovej 3 a 5, kde sme realizovali prvé netradičné kontajnerové stojisko, sme však chceli dosiahnuť viac. Chceli sme premeniť zanedbaný a temný kút na pekné miesto,* povedal nám Peter Grečko, riaditeľ firmy RYS IT, s.r.o., ktorá v súťaži Zlatý mravec 2016 získala čestné uznanie za projekt Viacúčelové kontajnerové stojisko: umelecké dielo uprostred sídliska.

Spoločnosť RYS IT sa dlhodobo zameriava na bezpečné bývanie. Cieľom ich snaženia je vytvoriť zo spoločných priestorov panelového domu bezpečné a príjemné miesto pre jeho obyvateľov, odstrániť z chodieb nežiaducu anonymitu a vrátiť do susedských vzťahov dôveru. „To sa snažíme

dosiahnuť prostredníctvom technických nástrojov a zavedením organizačných zásad,” vysvetlil P. Grečko. Podľa jeho slov pri vytváraní komunity má veľký význam aj prostredie, v ktorom ľudia žijú. Preto sa rozhodli nesústrediť len na bezpečnosť bytov či domov, ale skúsiť niečo viac. Konkrétne

dokázať, že kontajnerové stojisko nemusí byť len odpudivým miestom, ktoré je plné neporiadku a zápacha.

Vzhľadom na skutočnosť, že štandardné stojiská s kovovým oplatením pôsobia príliš industriálne a nezapadajú do okolitého prostredia, rozhodli sa pre inovatívne riešenie. Cieľom bolo priniesť nový pohľad na ochranu zberných nádob pre komunálny a triedený odpad v rezidenčných mestských zónach, zosúladiť funkčné využitie stojiska s environmentálnymi nárokmi súčasnosti tak, aby vzniklo pekné, esteticky pritažlivé miesto poskytujúce obyvateľom pohodlný a zároveň bezpečný spôsob zbravenia sa odpadu.

Kvetináč

Prvé kontajnerové stojisko pretvorili na veľký kvetináč so stále zelenou strechou. Na výstavbu použili prírodný materiál – malajský dub, čo zjemnilo celkový vzhľad stavby a pomohlo dotvoriť želanú podobu kvetináča. Stojisko má vnútorné LED osvetlenie, dve vstupné brány slúžia obyvateľom a veľká posuvná je pre odvoz odpadu. Brány sú ovládané elektronicky s prepojením na prístupový systém bytového domu. Vo vnútri sú umiestnené zberné nádoby na zmiešaný aj triedený odpad a zberná skrinka OLEJtka na použitý kuchynský olej. Nechýbajú ani panely s informáciami o tom, aký odpad patrí do ktorého kontajnera, o odvoze odpadu a stojisko je monitorované bezpečnostnou kamerou. Vzniklo v roku 2003, dizajn tohto stojiska ako i ďalších dvoch navrhla Zuzana Cigánová Mojžišová.

Puzzle

Stojisko Puzzle vybudovali v roku 2015 ako rozoberateľnú mozaikovú skladačku-puzzle, lebo je postavené nad teplovodným potrubím, takže v prípade potreby prístupu k potrubiu, je možné mozaiku rozobrať. Jednotlivé diely sú ručne maľované. Aj tu nechýba vnútorné LED osvetlenie, posuvná brána pre odvoz odpadu, ktorá je elektronicky prepojená na prístupový systém bytového domu. Okrem kontajnerov na triedený a zmiešaný komunálny odpad je v stojisku tiež OLEJtka a informačné panely. P. Grečko dodal, že vyzbieraný kuchynský olej zo všetkých troch stojísk, ktoré doposiaľ vybudovali, odovzdávajú firme INTA, s.r.o., ktorá sa zaoberá jeho ďalším spracovaním.

Šupiny

Najnovším kontajnerovým stojiskom, ktoré sa vizuálne viaže k susednému detskému ihrisku, je kontajnerové stojisko s názvom Šupiny. Ide taktiež o mozaikovú ručne maľovanú skladačku a v prípade potreby je možné ju rozobrať a zabezpečiť prístup k inžinierskym sieťam pod stojiskom. Stojisko vybudovali v tomto roku a vybavené je

podobne ako predchádzajúce dve stavby. Novinkou je informačný systém pre označenie neporiadku ISpON. Ako funguje? „Ak obyvateľ nájde v stojisku neporiadok, pri odchode stlačí červený gombík a keďže otváranie brány či OLEJtky je prostredníctvom čipu, je ľahké zistiť, kto vysypával smeti pred ním a nechal neporiadok, alebo do kontajnera na triedený odpad hodil to, čo tam nepatrí,” vysvetlil P. Grečko.

Záujem stúpa

Všetky tri stojiská sú vybudované v mestskej časti Bratislava – Ružinov na Martinčekovej ulici. „Prvé dve kontajnerové stojiská získali finančný príspevok od mestskej časti Bratislava – Ružinov z grantového programu pre oblasť životného prostredia. Posledné stojisko Šupiny si plne hradili z vlastných finančných zdrojov obyvatelia domov, čiže z bytového fondu. „Každé stojisko sme finančne podporili aj my,” dodal P. Grečko a pokračoval: „Výška investície na vybudovanie takého stojiska je adekvátna zámeru pretvoriť miesto, ktoré si ľudia spájajú so špinou a neporiadkom, na umelecké dielo. Pohybuje sa od 13 000 do 15 000 eur. O výstavbu viacúčelových kontajnerových stojísk už prejavili záujem viaceré mestá a obce z celého Slovenska. Aktuálne pripravujeme výstavbu takéhoto netradičného stojiska v mestskej časti Bratislava – Petržalka.”

(rab)

(O ďalších projektoch, ktoré získali ocenenie v súťaži Zlatý mravec prinesieme informácie v budúcom čísle)

